

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Általános iskolai program

HON- ÉS ÁLLAMPOLGÁRI KULTÚRA, VALAMINT ETIKA

Tanterv

7. osztály 35 óra
8. osztály 35 óra
ÖSSZESEN: 70 óra

Kétnyelvű általános iskola
7. osztály 17,5 óra
8. osztály 17,5 óra
ÖSSZESEN: 35 óra

Ljubljana 2022

Általános iskolai program

HON- ÉS ÁLLAMPOLGÁRI KULTÚRA, VALAMINT ETIKA

Tanterv

Tantárgyi bizottság, szerzők:

mag. **Pavla Karba**, a Szlovén Köztársaság Oktatási Intézete, elnök

dr. **Irena Šumi**¹, Kisebbségkutató Intézet, Ljubljana

Nataša Jesenko, Polzela Általános Iskola

Darja Lašič, Rada Robiča Általános Iskola, Limbuš

Nada Nedeljko, a Szlovén Köztársaság Oktatási Intézete

Vilma Vrtačnik-Merčun, Rodica Általános Iskola, Domžale

Szakértői véleményezők:

Tea Djokič, Általános Iskola Škofja Loka - város

dr. **Duška Knežević-Hočevar**, Társadalomorvostani Intézet, a Szlovén

Tudományos és Művészeti Akadémia Tudományos Kutatóközpontja, Ljubljana

dr. **Janez Kolenc**, Pedagógiai Intézet

dr. **Bogomir Novak**, Pedagógiai Intézet

Radoslav Šumer, Maks Durjava Általános Iskola, Maribor

Szerkesztői módosítások:

Mitja Čepič Vogrinčič, Pedagógiai Intézet

dr. **Janez Justin**, Pedagógiai Intézet

mag. **Pavla Karba**, a Szlovén Köztársaság Oktatási Intézete

dr. **Oto Luthar**, a Szlovén Tudományos és Művészeti Akadémia Tudományos
Kutatóközpontja

dr. **Jernej Pikalo**, Ljubljanai Egyetem, Társadalomtudományi Kar

Szerkesztette: **Alenka Štrukelj**

Lektorálta: **Natasa Purkat**, Lektor'ca

Magyar nyelvre fordította: **Elizabeta Gaál**

A magyar szöveg szaklektora: **Ilona Zadavec Szekeres**

A magyar szöveg nyelvi lektora: **Ilona Zadavec Szekeres**

Közzétette: a Szlovén Köztársaság Oktatási, Tudományos és Sportminisztériuma, a Szlovén
Köztársaság Oktatási Intézete

A minisztérium részéről: **dr. Simona Kustec**

Az intézet részéről: **dr. Vinko Logaj**

Online kiadás

Ljubljana, 2022

¹ Dr. Irena Šumi tantárgyi bizottsági tagot tanulmányi távolléte során az országos bizottság döntése értelmében dr. Stane Granda tag, ZRC SAZU, Ljubljana helyettesítette.

URL hozzáférés: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/Narodno-mesano-obmocje-Prekmurja/UN_dke_DOS_prevod.docx

A Hon- és állampolgári kultúra, valamint etika általános iskolai tantárgy korszerűsítését a korszerűsítést végző Hon- és állampolgári kultúra, valamint etika tantárgyi bizottság végezte el. A tantárgy korszerűsítését a Szlovén Köztársaság Közoktatási Szaktanácsa 1999. évi 28. ülésén jóváhagyott tantervéből kiindulva végezte el. A korszerűsített tantervet a Szlovén Köztársaság Közoktatási Szaktanácsa a 2008. évi 114. ülésén hagyta jóvá, a tanterv tartalmi és redakciós módosításait pedig a 2011. február 17-i 140. ülésén vette tudomásul.

Katalożni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [97709827](#)

ISBN 978-961-03-0642-9 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

TARTALOM

1. A TANTÁRGY MEGHATÁROZÁSA	1
2. ÁLTALÁNOS CÉLOK	2
3. FEJLESZTÉSI CÉLOK ÉS TARTALMAK	4
4. KÖVETELMÉNYEK.....	13
5. MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ.....	18
5.1. A TANTÁRGY CÉLJAINAK ELÉRÉSE	18
5.2. DIFFERENCIÁLÁS ÉS EGYÉNRE SZABOTT TANULÁS	18
5.3. TANTÁRGYKÖZI KAPCSOLATOK.....	19
5.4. A TUDÁS ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE.....	19
5.5. HÁZI FELADATOK	20

1. A TANTÁRGY MEGHATÁROZÁSA

A Hon- és állampolgári kultúra, valamint etika tantárgy az általános iskola társadalomtudományi - és humán ismeretek képzésének szerves része. A tantárgy oktatása során a tanulók alapvető ismereteket szereznek a következőkről:

- az egyénről, mint társadalmi lényről és az emberi csoportok és közösségek jellemzőiről,
- az egyén helyzetéről és szerepéről a különböző közösségekben,
- a közösségekben alkalmazandó szabályokról, azok elfogadásának és szankcionálásának módjairól, valamint az egyénre háruló felelősségekről,
- a másokkal és mássággal szembeni előítéletek leküzdéséről,
- az emberi és gyermeki jogokról: egyetemesekről és oszthatatlanokról, valamint ezek alapjául szolgáló erkölcsi elvekről,
- a politikai rendről, társadalmi alapelvekről, valamint a közéleti és politikai élet szabályairól Szlovénia demokratikus, jogi és jóléti államában,
- az Európai Unió politikai rendszeréről,
- a nemzetközi együttműködésről különböző szinteken, különös tekintettel a nemzetközi szervezetekre (ENSZ, NATO, OECD),
- a politikai, hazafias és polgári kultúráról és etikáról,
- az ideológiai, filozófiai és vallási rendszerekről,
- a világ legfontosabb általános kérdéseiről és azok megoldásának módjairól a fenntartható fejlődés érdekében.

A tantárgy a készségek fejlesztésére buzdítja a tanulókat:

- társadalmi és erkölcsi dilemmák és kérdések értékelésére,
- kommunikációra és vita kialakítására egy demokratikus nyilvános térben,
- tájékozott, kritikus, konstruktív és elkötelezett társadalmi fellépésre,
- az élethosszig tartó tanulásra.

A tantárgy tanulási tartalmi és fejlesztési céljai az alapfokú oktatás általános céljaival függnek össze. A Hon-és állampolgári kultúra, valamint etika tantárgy tartalmát és céljait tekintve mintegy ráépít az általános iskola alsó tagozatának tantárgyaira, azok tartalmára és céljaira.

2. ÁLTALÁNOS CÉLOK

Az állampolgári nevelési órák általános céljai a politikai műveltség, a kritikus gondolkodás, bizonyos nézetek és értékek fejlesztése, valamint a tanulók aktív bevonása a társadalmi életbe. Ezek a célok megfelelnek az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákra vonatkozó ajánlásoknak, nevezetesen a szociális és állampolgári kompetenciák fejlesztésének, az önálló kezdeményezésnek és a vállalkozói szellemnek, a tanulás elsajátításának, valamint a tudatosság és kifejezőmód kultúrájának.

a) A politikai műveltség fejlődéséhez a következők tartoznak:

- megismerkedés a közösség, a társadalom, az állam, a nemzetközi kapcsolatok és a globális közösségek felépítésével és működésével,
- az emberi és gyermeki jogok ismerete,
- ismerkedés a demokratikus döntéshozatal alapelveivel és a helyi környezet demokratikus intézményeivel, Szlovéniával, az Európai Unióval és a világközösségekkel,
- olyan fogalmak megértése, mint a jogállamiság és a jóléti állam,
- vita a különböző emberek és társadalmi csoportok együttéléséről,
- aktuális társadalmi, politikai, gazdasági és környezeti kérdések figyelemmel kísérése,
- ismerkedés a nemzetközi viszonyokkal és eseményekkel, valamint Szlovénia szerepével ezekben politikai, gazdasági és katonai téren,
- elmélkedés azokról a körülményekről, amelyek között az emberek a világ különböző részein élnek, és a jövőjük kilátásairól,
- a szlovén nemzetbiztonsági rendszer és a világ biztonsági rendszereinek megértése.

b) A kritikus gondolkodás fejlődéséhez a következők tartoznak:

- az emberi és gyermeki jogok alapját képező erkölcsi elvek megbeszélése,
- az emberi vagy gyermeki jogok megsértésének felismerése a médiatörténetekben és a mindennapi életben,
- a demokratikus döntéshozatalt igazoló erkölcsi elvek megismerése,
- a nyilvános vita és az érvelés elveinek alkalmazása,
- a másokról és másságról alkotott sztereotípiák értékelése,
- a társadalmi konfliktusok békés megoldásának lehetőségei és módjainak mérlegelése,
- a jogok konfliktusának megvitatása,
- a haza, az állam, az állampolgárság és a nemzeti hovatartozás fogalma közötti kapcsolatok megértése.

c) A tanulók a társadalmi életbe történő aktív beilleszkedéséhez a következők járulnak hozzá:

- a demokratikus eljárások érvényesítése az iskolán belül és ahol csak lehetséges,
- felkészülés a választásokon való részvételre, valamint a felelősségteljes és kritikus állampolgárságra,
- a tanulók részvételének ösztönzése és lehetővé tétele polgári akciókban és helyi jellegű társadalmi tevékenységekben,

- jótékonykodás az iskolában és a helyi közösségben,
- a tanulók bevonása az osztály-és iskolaközösség közös dolgaival kapcsolatos nyilvános vitába.

3. FEJLESZTÉSI CÉLOK ÉS TARTALMAK

A tanterv kimondja az ismeretek kötelező és választható ismeretekre bontását. A kötelező ismeretek azok, amelyek a többi tantárgy ismereteinek megfelelő megértéséhez és tovább fejlesztéséhez szükségesek, és minden tanulónak szól, ezért a tanár ezeket köteles tárgyalni. Függetlenül vannak írva. *A választható ismeretek további vagy mélyreható ismereteket határoz meg, amelyeket a tanár saját belátása szerint tárgyal a tanulók képességeinek és érdeklődésének, valamint az aktuális eseményeknek megfelelően. Dőlt betűvel vannak írva.*

A fejlesztési célok és a javasolt tartalmak osztályok szerinti jegyzéke azt javasolja, hogy mely célokat kell elérni a 7., és melyeket a 8. osztályban. A tanárnak kell eldöntenie, hogy a tantárgy céljait az ajánlott módon teljesíti-e, illetve lassítva vagy gyorsítva.

7. osztály

Témakör: EGYÉN, KÖZÖSSÉGEK, ÁLLAM

Tartalom	Fejlesztési célok
Identitás: csoportokba és közösségekbe tartozás; nemi identitás (biológiai nem és társadalmilag meghatározott nem); nemzeti és polgári identitás, haza, emberiség. A személyazonosság igazolása (a név és egyéb személyes adatok szerepe).	A tanulók felismerik a csoportokhoz és közösségekhez való tartozásukat. Ennek során megismerik a különbséget a biológiai nem valamint a társadalom és a kultúra által meghatározott nem között. Megértik a nemzet, az állam és a haza fogalmát. Megértik a személyazonosságot igazoló dokumentumok szerepét (személyi igazolvány, születési anyakönyvi kivonat stb.).
Közösségek: iskolában, településen, községben, országban. Minden közösségben a tagok különböznek egymástól: személyes, társadalmi, nemzeti, vallási és egyéb különbségek. Az együttélés kultúrája.	A tanulók felismerik a kisebb és nagyobb emberi közösségeket. Megismerik a csoportosulás különböző okait illetve a közösségek történelmi létrejöttét.
A közösség többi tagjához és más közösségekhez való viszonyulásunkat néha sztereotípiák és előítéletek befolyásolják. Nézeteltérések és negatív következményeik. A konfliktus mint a közösségi élet elkerülhetetlen jelensége.	A tanulók fejlesztik a közösségeken belüli és a közösségek közötti különbségek tanulmányozásának képességét. Megértik, milyen fontos a tagok kölcsönös megértése a közösség számára. Megtanulják és elfogadják az együttműködést és a konfliktusok békés megoldását lehetővé tevő stratégiákat és eljárásokat. Megértik, hogyan alakulnak ki másokról és a másságról különféle elképzelések. Felismerik a sztereotípiákat és az előítéleteket a médiaüzenetekben és a mindennapi életben, és kritikus hozzáállást alakítanak ki velük

	szemben. Megismerik a tolerancia és az együttélés kultúrája iránti kölcsönös tisztelet fontosságát. Megértik a párbeszéd és az együttműködés fontosságát, valamint a szolidaritást.
Mi köti össze (osztály, iskola vagy más) a közösséget: közös célok, együttműködés, szolidaritás, stb. Ami elválasztja: önző érdekek, szabályok megsértése, konfliktusok, intolerancia.	A tanulók betekintést nyerhetnek a közösség felépítésébe és működésébe. Megismerik a benne ható erőket.
A közösséget irányítók szerepe (osztály, iskolaközösség, sportklub stb.).	A tanulók megértik, hogy a közösségben a szerepek felelősséghez kötöttek.
<p>Demokratikus döntéshozatal – az osztály- és iskolaközösség példája:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a tanulók eltérő és közös érdekei; közös szabályok (ideiglenes és állandó) szükségessége, - döntéshozatal az osztály- és iskolaközösségben; a szabályok demokratikus elfogadása. <p>Melyek a demokratikus döntéshozatal jellemzői? A többség és a kisebbség kapcsolata (külön odafigyelés a leszavazott kisebbségre). Az elfogadott szabályok mindenkire egyformán vonatkoznak, úgy iskolai, mint állami szinten - törvények.</p>	<p>Az osztály- és iskolaközösség működésének elemzése során a tanulók elsajátítják a demokrácia és a demokratikus fogalmakat. Fejlesztik a véleménynyilvánítás képességét. A helyzetek elemzése során felismerik a demokratikus döntéshozatal normáit és eljárásait. Megértik a szabályok szerepét a közösségben. Megkülönböztetik az alapvető szabálytípusokat (az osztályközösségben elfogadott szabályok, az iskolai szabályok, az állami törvények). Megértik, mennyire fontos, hogy a szabályok mindenkire érvényesek legyenek (állami szinten: törvény előtti egyenlőség). Kialakítják azt az értékorientációt, amelyen a demokrácia alapul.</p>
<i>Kiigazítjuk és megváltoztatjuk a szabályokat. Tiltakozás a szabályok ellen, nézeteltérés.</i>	<i>A tanulók megkülönböztetik a szabályokkal és a hatóságokkal szembeni erkölcsileg igazolt és indokolatlan ellenállást. Megértik, hogy a szabályok gyakran nem tökéletesek, és hogy ki kell igazítani őket.</i>
<i>Erkölc, etikai elv, érték. Az értékek meghatározása és osztályozása.</i>	<i>A tanulók megismerkednek az erkölcs illetve etikai elvek és értékek fogalmával. Megismerik az értékek szerepét az egyének és csoportok magatartásában.</i>

Témakör: A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG POLGÁRAINAK KÖZÖSSÉGE

Tartalom	Fejlesztési célok
A Szlovén Köztársaság, mint az állampolgárok közössége. A Szlovén Köztársaság megalakulása. Az állam (beleértve a Szlovén Köztársaságot) főbb jellemzői - terület, politikai rendszer, törvények; hatóságok (elnök, parlament, kormány), állami szimbólumok.	A tanulók alapvető ismereteket szereznek a Szlovén Köztársaság megalakulásáról. Megismerik az ország sajátosságait és felépítését. Megértik a szlovén állam szimbólumainak és ünnepeinek jelentését.
Az állampolgárok politikai közössége, amely demokratikusan választja meg a hatalmat, felügyeli azt és részt vesz a közös kérdésekkel kapcsolatos döntéshozatalban; hogyan válhatunk a Szlovén Köztársaság állampolgárává.	A tanulók megtudják, hogy az állam a polgároké, és hogy az állampolgárok a politikai hatalom hordozói a demokratikus Szlovéniában (az Alkotmány 3. cikke). Alapvető betekintést kapnak a demokratikus állam szerkezetébe és működésébe.
Nemzetiség és állampolgárság, hazaszeretet.	A tanulók fejlesztik a nemzeti és az állampolgári identitás megkülönböztetésének képességét. Pozitív hozzáállást alakítanak ki polgári közösségükkel szemben. Megértik az állampolgárság fontosságát az egyén számára (hontalanok példája).
Alkotmány: A Szlovén Köztársaság demokratikus, jogi és szociális állam.	A tanulók megértik, hogy a polgárok közössége az Alkotmányban megállapodik azokban az alapelvekben, amelyek szerint közös ügyeket intézik. Megértik, mit jelent egyenlőnek lenni a törvény előtt.
Jóléti állam: szociális jogok (oktatás, egészségügy, szociális biztonság, kultúra, környezetvédelem; munkanélküliek, kisebbségek gondozása; közszolgáltatások); a jóléti állam erkölcsi alapja.	A tanulók megismerkednek az Alkotmány azon cikkével, amely a Szlovén Köztársaságot jóléti államként határozza meg. Megismerik a jóléti állam lényegét. Fejlesztik a szociális jogokkal kapcsolatos álláspontokat és értékorientációt.
Az Európai Unió: létrehozása és bővítése.	A tanulók megismerkednek az EU etikai, politikai, kulturális és gazdasági alapelveivel és elképzeléseivel. Megismerik az EU alapvető céljait és szimbólumait.
Szlovénia az Európai Unió tagjaként.	A tanulók megismerik Szlovénia EU-tagságának okait, ennek előnyeit és a tagállamok kötelelességeit.

Témakör: SZLOVÉNIA AZ EMBERI JOGOKON ALAPUL

Tartalom	Fejlesztési célok
Barbár cselekedetek az ember ellen a múltban és a jelenben. Az egyén gyengesége a hatalommal (politikai, gazdasági és egyéb) szemben.	A tanulók megismerik azokat az alapvető okokat, amelyek miatt az emberiség nagy része az emberi jogok érvényesítésére törekszik.
Történelmi dokumentumok, amelyekben az emberi jogok meg vannak fogalmazva.	A tanulók megismerhetik az emberi jogok ötletének fejlődését. Megismerik azokat a dokumentumokat, amelyekben ezek meg vannak fogalmazva; megismerkednek azok történelmével.
Alapvető emberi jogok - egyetemes és feltétel nélküliek.	A tanulók fejlesztik az erkölcsi megfontolás képességét, és megértik az értékorientációt, amelyen az emberi jogok alapulnak.
Az emberi jogok eszméjébe ágyazott etikai elvek (szabadság, igazságosság, méltóság, egyenlőség, szolidaritás).	A tanulók felismerik az emberi jogok meghatározásaiba foglalt főbb erkölcsi elveket.
Az emberi jogokat a szlovén alkotmány rögzíti.	A tanulók a Szlovén Köztársaság alkotmányában felismerik az emberi jogokat. Megismerik a szlovén alkotmányban rögzített erkölcsi elveket.
Az emberi jogok helyzete.	A tanulók példákon keresztül ismerik meg az emberi jogok állapotát Szlovéniában és a világon.
Az emberi jogok megsértése ma.	A tanulók érzékenységet alakítanak ki az emberi jogok megsértése iránt és motivációt arra, hogy megvédjék őket. Fejlesztik az érvelés képességét az emberi jogokba beépített erkölcsi elvekről.
Az emberi jogok védelme (ombudsman, az Emberi Jogok Nemzetközi Bírósága stb.).	A tanulók kialakítják saját értékorientációjukat. Fejlesztik annak megítélési képességét, hogy az Alkotmányban rögzített jogokat gyakorolják-e a mindennapi életben. Megismerkednek azokkal az intézményekkel, amelyek az emberi jogok védelmét szolgálják.
Az emberi jogok néha konfliktusban vannak – hogyan cselekedjünk akkor? Kötelesség: mások jogainak tiszteletben tartása.	A tanulók megértik, hogy az emberi jogok gyakorlása nem mindig oldja meg automatikusan az összes konfliktust.
Az emberi jogok különleges típusa - a gyermekek jogai; a gyermekek jogainak védelme.	A tanulók megismerik a gyermekjogok meghatározásába beépített elveket. Megismerkednek a gyermekjogok

	védelmének eljárásaival és az azokat biztosító intézményekkel. Megértik a gyermekjogok sajátosságait.
<i>Az emberi és gyermeki jogok védelmét szolgáló civil szervezetek működése.</i>	<i>A tanulók megismerkednek az emberi és gyermeki jogok végrehajtására törekvő civil szervezetek munkájával.</i>

Témakör: HIT, VALLÁSOK ÉS ÁLLAM

Tartalom	Fejlesztési célok
Fontos emberi jog - a valláshoz való jog.	A tanulók megtanulják az alapfogalmakat, és különbséget tesznek a fogalmak között (vallás, vallási közösség, hit, egyház).
Vallási közösségek a Szlovén Köztársaságban; egyenlők; az államtól elválasztva működnek.	A tanulók megismerkednek a vallások helyzetével Szlovéniában. Megismerik, hogy a vallási közösségek Szlovéniában az államtól elkülönülő közösségek.
Nagy világvallások: zsidó vallás, kereszténység (katolicizmus, protestantizmus, ortodoxia), iszlám, hinduizmus, buddhizmus, új vallási mozgalmak, a világ megértésének nem vallásos formái.	A tanulók megismerik a nagy világvallások közös vonásait és a közöttük fennálló különbségeket (judaizmus, kereszténység, iszlám, hinduizmus, buddhizmus és új vallási mozgalmak). Különbséget tesznek a világ megértésének vallásos és nem vallásos formái között.
<i>A főbb vallások közös jellemzői és a köztük lévő különbségek. Erkölcsi elvek a vallásokban.</i>	<i>A tanulók megértik a vallások alapjául szolgáló általános erkölcsi elveket.</i>
<i>Együttműködés és nézeteltérések a vallások között a világban.</i>	<i>A tanulók ismeretet szereznek a vallások közötti kapcsolatokról.</i>

8. osztály

Témakör: DEMOKRÁCIA KÖZELRŐL

Tartalom	Fejlesztési célok
Demokratikus hatalom a helyi közösségekben (falu, helyi és kerületi közösségek).	A tanulók felismerik a demokráciát szűkebb környezetükben.
A hatalom hordozói a községben - hogyan választották meg őket, miről döntenek.	A tanulók megismerik az önkormányzatot és annak működését.
A polgárok politikai célokkal való csoportosulása pártokba.	A tanulók megismerik a különbséget a polgárok közös érdekek alapján történő csoportosulása között (csoportok, egyesületek stb.) és a közös politikai célok

	alapján történők között. Értik a politikai pártok szerepét. Megértik a politika szó jelentését.
Az állampolgár választási joga és azon joga, hogy indulhat a választásokon.	A tanulók megismerik az állampolgár politikai jogait.
Mikor és hogyan tartunk népszavazást?	A tanulók különbséget tesznek a közvetlen és a közvetett demokrácia között.
A hatóság melyik képviselőit választjuk a Szlovén Köztársaságban az általános választásokon? A hatóság melyik képviselőit választják meg a demokratikusan megválasztott képviselők? A köztársasági elnök, az Országgyűlés, a kormány, bíróságok.	A tanulók megismerik a hatóság képviselőinek megválasztási eljárását.
A hatóságok által végrehajtott feladatok. A kormányzati ágak ellenőrzik egymást.	A tanulók felismerik az egyes kormányzati ágak által végzett feladatokat és a közöttük fennálló kapcsolatokat. Felismerik ezek kötelelességeit és felelősségeit.
<i>A polgárok által megválasztott képviselők - felelősségük.</i>	<i>A tanulók példákön ismerik fel a hatóságok felelősségteljes és felelőtlen magatartását, és az ilyen magatartás következményeit.</i>
A választások menete: választási kampány - álláspontok konfrontációja, a választások titkossága; koalíció és ellenzék az Országgyűlésben.	A tanulók betekintést nyernek a demokratikus folyamatba a választások előtt, alatt és után. Megkülönböztetik a koalíciót és az ellenzékét az Országgyűlésben.
Amit a tevékeny polgárok elérhetnek. A választóknak a választásokon kifejtett akarata; polgári mozgalmak; tüntetések. Gyülekezési jog.	A tanulók megtudják, mennyire fontos, hogy a civil társadalom tagjai tevékenyek legyenek.
<i>Polgári cselekedetek-akciók (szolidaritás a természetes és egyéb katasztrófákban, környezeti, jótékony); Polgárórség.</i>	<i>A tanulók különböző jó cselekvés megismerésével pozitív hozzáállást alakítanak ki ezek iránt.</i>
Jól tájékozott és kritikus polgárok valamint a média: a kormánynak nyilvánosan kell cselekednie.	A tanulók megismerik, miért fontos, hogy a hatalom nyilvánosan járjon el. Össze tudják kapcsolni a demokrácia, a nyilvánosság és a felelősség fogalmát.
<i>A média ellenőrzi a kormányt; a média pluralizmusa.</i>	<i>A tanulók példákön ismerik meg a média szerepét a politikai hatalommal való visszaélések felderítésében. Megismerik a kulcsfontosságú médiákat Szlovéniában. Kritikus médiaműveltséget fejlesztenek ki.</i>

Jellegzetes polgári viták erkölcsi kérdéseiről (pl. eutanázia, abortusz, klónozás stb.).	A tanulók megtanulják a pluralizmus elvét (a különböző vélemények konfrontációja). Erkölcsi kérdésekben fejlesztik érvelési képességüket.
<i>A nyilvános vita szabályai és normái; médiahatárok.</i>	<i>A tanulók megtudják, miért fontos tiszteletben tartani a normákat a nyilvános vitákban. Kritikus hozzáállást alakítanak ki a magánéletet megsértő médiával szemben.</i>
A média hatása a közvéleményre.	A tanulók megértik, hogy milyen fontos szerepet játszik a média a modern társadalmakban.

Témakör: PÉNZÜGY, MUNKA ÉS GAZDASÁG

Tartalom	Fejlesztési célok
A szlovén állampolgár gazdasági jogai (tulajdonhoz, munkához való jog, egyenlő munkáért egyenlő fizetés).	A tanulók megismerkednek a polgárok gazdasági jogaival, és tisztában vannak fontosságukkal. Véleményt alakítanak ki a gazdasági jogokról.
Cég, üzleti tulajdon (magán, állami).	A tanulók megismerik a vállalatok fontosságát a társadalom fejlődésében.
Alkalmazottak és munkáltatók - megállapodások és lehetséges konfliktusok; a szakszervezetek szerepe.	A tanulók betekintést kapnak az érdekekbe és a kapcsolatokba, amelyek befolyásolják a vállalatok működését. Megismerik a sztrájkhoz való jogot.
A tőke és a kapitalizmus.	A tanulók alapvető információkat szereznek a kapitalista gazdaságról.
A kizsákmányolás és a tisztességes fizetés kérdése.	A tanulók fejlesztik a társadalmi igazságosság elvének megértését.
Nyereség, részvények, tőke.	A tanulók néhány gazdasági témával kapcsolatos fogalmat ismernek meg.
Az állam meghatározza az adókat, vámokat és egyebet annak érdekében, hogy képes legyen ellátni feladatait (államigazgatás, védelem, közvagyon, jóléti állami szolgáltatások stb.).	A tanulók alapvető információkat szereznek arról, hogy az állam hogyan szerez forrásokat működéséhez, és mire költi azokat.

Témakör: SZLOVÉNIA, EURÓPAI UNIÓ, A VILÁG

Tartalom	Fejlesztési célok
Szlovénia, mint EU-tag. Szlovénia EU tagságának hatása életünkre.	A tanulók példákon ismerik meg Szlovénia EU tagságának hatását életünkre.
Az Európai Unió működése (Európai Parlament, Európai Tanács, Európai	A tanulók megismerik, milyen módon dönt az EU; fő intézményeit. Példákon ismerik meg

Bizottság). Szlovénia képviselői az Európai Unió szerveiben.	a szlovén képviselők tevékenységét az EU szerveiben.
Szlovénia az ENSZ, az OECD (Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet) és a NATO tagja.	A tanulók információkat szereznek e szervezetek céljairól és működéséről, valamint a csatlakozásukhoz való indítékokról. Megismerik az állampolgárok bizonyos csoportjainak velük kapcsolatos aggályait. Fejlesztik saját nézeteik kifejezésének képességét.
Politikai ellentmondások és konfliktusok a világon; katonai konfliktusok. Szlovénia hozzáállása ezekhez.	A tanulók fejlesztik az általános perspektívák megalapozásának képességét.

Témakör: VILÁGKÖZÖSSÉG

Tartalom	Fejlesztési célok
Globalizáció: megnyilvánulásai, jó és rossz oldalai.	A tanulók példákon keresztül ismerkednek meg a globalizációval.
Ellenállás a globalizációval szemben.	A tanulók nézeteket alakítanak ki a globalizációval kapcsolatos kérdésekben.
<i>A világ munkaerőpiaca és az ipari áthelyezés; nyersanyagok (ércek, olaj) ellenőrzése; a politikai és gazdasági hatalom fő központjai bolygónkon.</i>	<i>A tanulók többet megtudnak a globalizáció néhány jellemzőjéről és hatásáról.</i>
<i>A globalizáció mely hatásait észleljük Szlovénia lakói (konkrét példák)?</i>	<i>A tanulók példákon ismerik meg a globalizáció pozitív és negatív hatásait.</i>
<i>A vagyon egyenetlen elosztása; a népesség növekedése, az alapvető források hiánya; szegénység, oktatás; betegségek, környezetszennyezés, háborúk; a termékeny talajok csökkentése, a tiszta víz, a tiszta levegő, a nukleáris fegyverkezés, a biomérnöki munkák, a lakosság kérdései, élő fajok kihalása stb.</i>	<i>A tanulók fejlesztik az erkölcsi megítélés képességét, és megismerik a fenntartható fejlődést lehetővé tevő gazdasági és társadalmi alternatívákat.</i>
Hogyan vehet részt egy szlovén állampolgár vagy egy polgárcsoport az emberiség problémáinak aktív megoldásában?	A tanulók megismerik a problémák megoldására irányuló tevékenységeket és mozgalmakat (pl. háborúk vagy katasztrófák által sújtotta emberek segítése, technológiai megoldások, szervezetek, például a Greenpeace stb.). Fejlesztik motivációjukat és hozzáállásukat ezekhez a tevékenységekhez és mozgalmakhoz.

<i>A civil szervezetek tevékenysége; jótékony és egyéb akciók Szlovéniában. Nemzetközi kampányokban való részvételi lehetőségek.</i>	<i>A tanulók megismerik a békefenntartók, a környezetvédők és más aktivisták tevékenységét. Működésükről saját véleményt alkotnak.</i>
--	--

4. KÖVETELMÉNYEK

A követelmények a tantárgy általános és fejlesztési céljaiból származnak. **A minimális követelmények kövér betűs írással szerepelnek.**

7. osztály

EGYÉN, KÖZÖSSÉGEK, ORSZÁG

A tanuló:

- **Felsorol néhány társadalmi csoportot és közösséget, amelyeknek tagja, és amelyek társadalmi identitásának része.**
- Egyszerű módon elmagyarázza, hogy az egyén lányokról és fiúkról, nőkről és férfiakról alkotott képzele legalább részben társadalmi eredetű.
- **Megnevez néhány hivatalos dokumentumot, amely igazolja az egyén személyazonosságát, és felsorolja, milyen információkat tartalmaznak.**
- **Megkülönbözteti nemzetét, hazáját és országát.**
- Elmagyarázza, mi egyesíti a közösséget (szabályok, közös célok tiszteletben tartása, együttműködés, szolidaritás, párbeszéd stb.), és mi választja el (a szabályok be nem tartása, önző érdekek, együttműködés és párbeszéd hiánya stb.).
- **Felsorolja egy közeli csoport (pl. család) és egy közösség (pl. iskolai közösség) tagjainak néhány szerepét.**
- **Példán elmagyarázza, miért fontos, hogy egy közösség toleráns legyen a tagjaival szemben.**
- Egy adott konfliktus leírásakor felismeri annak okait és következményeit.
- Elmondja azokat az alapelveket, amelyek a konfliktusok sikeres rendezése alapul.
- Elmagyarázza, miért alakulnak ki negatív sztereotípiák másokkal és a mássággal kapcsolatban.
- Bemutat egy esetet, amikor megkülönböztetés vagy a hatalommal való visszaélés történt, és ismerteti, mely jogokat és erkölcsi elveket sértették meg ebben az esetben.
- Meghatározza a demokratikus döntéshozatal lényegét; értékeli az ilyen döntéshozatal jelentőségét a közösség számára, és annak értékelésében érvekkel szolgál.
- **Példákat sorol fel a közösség tagjainak demokratikus és nem demokratikus magatartására.**
- Felsorolja a demokratikus döntéshozatal néhány normáját és szabályát.
- Ismerteti a demokrácia alapjául szolgáló néhány alapelvet és értéket.

A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG POLGÁRAINAK KÖZÖSSÉGE

A tanuló:

- **Bemutatja a Szlovén Köztársaság létrejöttét.**
- **Meghatározza a Szlovén Köztársaság fő szimbólumainak jelentését.**
- Felsorol néhány módot a Szlovén Köztársaság állampolgárságának megszerzésére.
- Meghatározza az állampolgárság fontosságát az egyén számára.

- A Szlovén Köztársaság alkotmányának 3. cikkében meghatározottak értelmében elmagyarázza az állam és az állampolgárok közötti kapcsolatot.
- **Példákkal szemléltesse a jogi és a jóléti állam fogalmát.**
- **Az Európai Unióval kapcsolatosan felsorolja a legfontosabb tényeket és bemutatja a szimbólumait.**
- Meghatározza az EU alapjául szolgáló főbb erkölcsi és politikai elveket.
- Értékeli a Szlovén Köztársaság érdekeit az EU-tagság iránt, véleményét érvekkel támasztja alá.

EMBERI JOGOK

A tanuló:

- **Felsorolja a főbb emberi jogokat.**
- **Meghatározza az emberiség érdeklődését az emberi jogok gyakorlása iránt.**
- Ismerteti az emberi és gyermeki jogokkal kapcsolatos főbb dokumentumok eredetét és fontosságát.
- Az emberi jogok meghatározásában felismeri, hogy ezek a jogok milyen erkölcsi elveken és értékeken alapulnak.
- A Szlovén Köztársaság alkotmányában felismeri az emberi jogokat.
- **Az események médialeírásában felismeri az emberi jogok megsértését.**
- Konkrét eseményekben felismeri a jogok konfliktusát.
- **Felsorolja azokat a szervezeteket és intézményeket, amelyek az emberi jogok végrehajtásáról gondoskodnak.**
- Egyedi esetekre emberi jogi védelmi tervet készít.
- Meghatározza a gyermekjogok lényegét, és felméri, milyen mértékben érvényesítik azokat a Szlovén Köztársaságban és a világ más részein.

HIT, VALLÁSOK ÉS ÁLLAM

A tanuló:

- Elmagyarázza, hogy a valláshoz való jog miért alapvető emberi jog.
- **Értelmezi a vallás, a hit és a vallási közösség fogalmát.**
- Elmagyarázza, hogyan határozza meg a Szlovén Köztársaság Alkotmánya az állam és a vallási közösségek kapcsolatát.
- **Felsorolja Szlovénia legnagyobb vallási közösségeit.**
- **Bemutatja a Szlovéniában működő vallási közösségek tagjai által végzett egyes vallási szertartások jelentőségét.**
- Bemutatja a kereszténység és még legalább egy világvallás alapvető jellemzőit, megnevez néhány vallási ünnepet és legalább két vallási könyvet.
- Meghatározza a kereszténységben és más világvallásokban rejlő főbb erkölcsi elveket, és összehasonlítja ezeket.
- Bemutatja a hit hatását az emberek mindennapi életére és az emberek közötti kapcsolatokra.

8. osztály

DEMOKRÁCIA KÖZELRŐL

A tanuló:

- **Felsorolja a hatalom hordozóit, akiket közvetlenül választunk a választásokon.**
- **Megnevezi a jelenlegi országelnököt és miniszterelnököt, valamint annak a településnek a polgármesterét, ahol él, vagy iskolába jár.**
- Bemutatja a választójog két aspektusát (a választójogot és a választáson jelöltként való részvételi jogot).
- **Bemutatja a választások és a népszavazások közötti különbséget.**
- Bemutatja, hogyan zajlanak az országgyűlési választások.
- **Felsorol néhány parlamenti pártot vagy az önkormányzati tanácsban képviselt pártokat.**
- **Meghatározza a politikai pártok szerepét Szlovéniában.**
- Meghatározza a különbséget az érdekcsoportokba és a politikai pártokba való csoportosulás között.
- **Megnevezi az ország kormányzati ágait, ismerteti feladataikat és működésüket.**
- Elmagyarázza, miért jó a demokráciának, ha külön kormányzati ágai vannak.
- **Megnevezi azokat a területeket, amelyeken a kormány végrehajtó szerepet tölt be (az egyes területekért felelős minisztériumok).**
- Felsorolja a köztársasági elnök főbb hatásköreit.
- Elmagyarázza, hogyan választják meg a kormányt, és meghatározza a koalíció és az ellenzék viszonyát a parlamentben.
- **Bemutatja a helyi hatóságok és az állam politikai hatóságainak felelősségét.**
- **Bemutatja a tevékeny polgár jellemzőit, és bemutat egy konkrét polgári akciót.**
- Meghatározza a polgári akciók bizonyos típusait (szolidaritás természeti katasztrófák esetén, környezeti, jótékony).
- Elmagyarázza, miért fontos a tevékeny állampolgárság, és miért nem elég a szavazás önmagában.
- **Elmagyarázza, miért fontos, hogy a hatóságok és az intézmények nyilvánosan járjanak el.**
- **Érvekkel támasztja alá azt a nézetet, hogy az állampolgárokat jól kell tájékoztatni a hatóságok működéséről.**
- Ismerteti a nyilvános vita alapvető normáit, a szólásszabadságot és a pluralizmus fontosságát (különböző vélemények szembesítése).
- **Elmagyarázza a média szerepét a politikai folyamatban (a nyilvános vita tere és a hatalom feletti ellenőrzés).**
- **Különbféle médiafajtákat sorol fel és meghatározza azok jellemzőit.**
- **Megnevezi az ország és a helyi közösség legfontosabb médiáit.**
- Elmagyarázza a média szélesebb körű szerepét a modern társadalomban (tájékoztatás, oktatás, szórakozás).
- Elmagyarázza a médiaszabadság fontosságát, és ismerteti az okokat, amelyek miatt ez a szabadság mégis korlátozott (magánélet védelme).

PÉNZÜGY, MUNKAERŐ ÉS GAZDASÁG

A tanuló:

- **Elmagyarázza a szlovén állampolgárok gazdasági jogainak tartalmát.**
- **Elmagyarázza, mi a vállalat, és mi a vállalatok szerepe a társadalomban.**
- Meghatározza a tőke, a kapitalizmus, a nyereség, a részvény fogalmát.
- **Elmagyarázza a munkaadók és a munkavállalók kapcsolatát. Felsorolja a munkaviszonyból származó jogokat.**
- Meghatározza a szakszervezetek és a kereskedelmi kamarák szerepét.
- **Felsorol néhány gyakori konfliktus okot a munkaadók és a munkavállalók között és azok megoldásának módjait. Elmagyarázza, miért van az alkalmazottaknak sztrájkjoga.**
- Elmagyarázza a társadalmi igazságosság fogalmát és a kizsákmányolás problémáját.
- **Felsorolja azokat a forrásokat, amelyekből az állam pénzeszközöket szerez működéséhez.**
- Felsorolja az állami kiadások egyes fajtáit, megkülönbözteti az adók egyes fajtáit.
- Meghatározza, mi a közpénzek ésszerű felhasználása.

SZLOVÉNIA, EURÓPAI UNIÓ, VILÁG

A tanuló:

- **Bemutatja Szlovénia érdeklődését az Európai Uniói tagság iránt.**
- **Felsorol néhány konkrét példát arra, hogy az EU-tagság hogyan befolyásolja mindennapjainkat.**
- Bemutatja a szlovén állam és az EU kapcsolatát.
- **Felsorolja a főbb uniós intézményeket, meghatározza feladataikat.**
- **Felsorolja, mely EU-szervekben van Szlovéniának képviselője.**
- **Bemutatja az ENSZ, az OECD, a NATO céljait és tevékenységét.**
- Bemutatja Szlovénia tevékenységét ezekben a szervezetekben.
- Felsorolja a szlovén fegyveres erők külföldi működésének kritériumait.

VILÁGKÖZÖSSÉG

A tanuló:

- **Példák alapján meghatározza a globalizáció jellemzőit, előnyeit és hátrányait.**
- Bemutatja a globalizáció néhány következményét a helyi környezetben illetve Szlovéniában.
- **Felsorol néhány alapvető globális kérdést.**
- **Bemutatja a klímaváltozás egyes okait és várható következményeit.**
- Bemutatja, hogy Szlovéniában és a fejlett világ más részein az életmód hogyan járul hozzá a bolygó környezetszennyezéséhez.
- Az ipari áthelyezés jelenségének bemutatásával rámutat a globális folyamatok következményeire a helyi környezetben.
- Megnevezi a politikai és gazdasági hatalom fő központjait a bolygón. Bemutatja, hogyan

változnak a közöttük lévő kapcsolatok.

- Felsorolja a globalizáció ellenzőinek fő nézeteit.
- **Megnevez néhány civil szervezetet, amely a globális problémák megoldásán dolgozik, és elmagyarázza működését.**
- Felsorolja, mely nemzetközi szervezetek működnek a Szlovén Köztársaságban, és ismerteti tevékenységüket.

5. MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

5.1. A tantárgy céljainak elérése

A Hon- és állampolgári kultúra, valamint etika tanterve a tanulási célpontú és folyamatfejlesztési modellre épül, amely a tanulás és a tanítás integrált megközelítésén alapul. Az integrált megközelítés megvalósításának egyik legfontosabb feltétele a tanárok tantárgyi koncentráció felé irányultsága. A Hon- és állampolgári kultúra, valamint etika néhány célja és tartalma szerepel az általános iskola minden évfolyamának minden tantárgyának tantervében, és minden osztályban tovább fejlesztésre kerül. A Hon- és állampolgári kultúra, valamint etika tantárgy tanárának tehát függőlegesen és vízszintesen is ismernie kell más tantárgyak tantervét.

A 7. és 8. osztályban a tanárnak a tanulók megszerzett ismereteire és készségeire kell építenie, elmélyítenie őket, rendszereznie, aktualizálnia kell, összevetnie más tantárgyak tartalmával és növelnie kell összetettségüket a tanulók fejlettségi szintjének és egyéni sajátosságainak megfelelően. A tantárgy célja nemcsak az előírt tartalmakkal kapcsolatos ismeretek megszerzése, hanem a tanulók állampolgári cselekvésre való képzése is az alapvető erkölcsi elveknek megfelelően. Ez a célja más iskolai és tanórán kívüli tevékenységeknek is (tevékenységnapok, iskola a természetben, kirándulások, kutatási feladatok, projektek, érdektevékenységek, osztályközösségi órák stb.). A tanár és az iskola autonómiája döntő jelentőségű a tananyag megvalósításában. Javasoljuk, hogy a tanár a tartalommal foglalkozva a tanulók szűkebb és tágabb (iskolai, helyi stb.) környezetére jellemző példákból induljon ki. A választható tartalmak megadják a tanárok számára az autonómiát, hogy olyan példákat válasszanak, amelyek a tanulók érdekeit, életkörülményi sajátosságait és az aktuális eseményeket tükrözik.

A korszerű módszerek és tanítási megközelítések sokféleségével a tanárnak a kritikus, önálló kutatási munkában kell irányítania a tanulókat. A tanárnak ösztönöznie kell a korszerű információs és kommunikációs technológia használatát, az együttműködést a közvetlen és tágabb környezetben működő intézményekkel, kormányzati és nem kormányzati szervezetekkel (a civil társadalom képviselőivel) és egyesületeivel. A tanulóknak meg kell érteniük az egyén és a társadalom etikus és felelős magatartásának szükségességét. A tanulók kompetenciákat fejlesztenek olyan közvetlen tanulási tevékenységek révén, mint: megfigyelés, élménybeszámoló, érveléses beszélgetés, összehasonlítás, elemzés, kritikus véleménynyilvánítás, döntéshozatal, akciók és egyéb tevékenységek tervezése és végrehajtása, plakátok készítése, dolgozatok készítése, szerepjátékok, magyarázat példákkal, kölcsönhatások egymással és más alanyokkal, vita és hozzászólás, tananyag bemutatása informatikai eszközök alkalmazással, saját tevékenységének kutatása és önreflexiója, röviden a társadalmi életben való részvétel.

5.2. Differenciálás és egyénre szabott tanulás

A tervezés, a szervezés és a megvalósítás fázisaiban, valamint az ismeretek ellenőrzésében és értékelésében a tantárgy óráit a tanulók képességeihez és egyéb sajátosságaihoz (belső differenciálás) igazítjuk. Ennek során különös figyelmet fordítunk a specifikus csoportokra és

egyénekre; az oktatási munka a Szlovén Köztársaság Általános Oktatási Szakértői Tanácsa által elfogadott koncepciókon, irányelveken és utasításokon alapul:

- Tehetséges tanulók felfedezése és a velük folyó munka,²
- Tanulási nehézségek az általános iskolában: a munka fogalma,³
- Gyerekek hiányosságokkal az egyes tanulási területeken: utasítások az általános iskolai program személyre szabott megvalósításához kiegészítő szakmai segítséggel,⁴
- Irányelvek a külföldi származású gyermekek óvodai neveléséhez és iskolai képzéséhez.⁵

5.3. Tantárgyközi kapcsolatok

Az első és a második nevelési-oktatási időszakban a Hon- és állampolgári kultúra, valamint etika céljait és tartalmát a vertikális és horizontális interdiszciplináris elv szerint a nevelési időszakok minden tantárgyába beillesztettük. A harmadik nevelési-oktatási időszakban a Hon- és állampolgári kultúra, valamint etika tantárgy céljai és tartalma főként olyan tárgyakhoz kapcsolódik, mint a történelem, földrajz, szlovén nyelv, idegen nyelvek, természettudomány, biológia, kémia, zene, képzőművészet és sportoktatás, technika és technológia, könyvtári információs ismeretek és azok a választható tantárgyak, amelyek az egyes kötelező tantárgyakhoz kapcsolódnak (vallások és etika, állampolgári kultúra, médiaoktatás, gyermekfilozófia, iskolai újságírás, etnológia, a szülőföld felfedezése, környezeti nevelés stb.). A kulturális oktatás és a fenntartható fejlődésre irányuló oktatás legyen a tantárgy és a tanítás interdiszciplináris megközelítésének központi eleme. A közös témák a tartalom, a tanulási stratégiák és a fogalmi szempontok szintjén valósíthatók meg. Javasoljuk a különféle tantárgyak tanárainak részvételét a tervezéstől a megvalósításon át az ismeretek ellenőrzéséig és értékeléséig, amely magába foglalja a reflexiót is.

5.4. A tudás ellenőrzése és értékelése

A tudás ellenőrzése és értékelése a tanulási folyamat azon szakasza, amelynek elsősorban a tantárgy céljaiból és követelményeiből kell kiindulnia. Ebben a folyamatos, a hasznos és az egész életen át tartó tudás szempontjait vegyük figyelembe. A lényeg az, hogy mit tudnak a tanulók, és hogyan használják fel ezt a tudást. Ez azt diktálja a tanárnak, hogy átgondoltan és tervezetten válassza ki az ellenőrzés és az értékelés formáit, módszereit. Az ismeretek ellenőrzésének és értékelésének módszereit össze kell hangolni a tantárgy tanításának és elsajátításának módszereivel, ami azt jelenti, hogy a tanulók szóban, írásban különböző termékekkel és egyéb tevékenységekkel bizonyíthatják tudásukat.

A Hon- és állampolgári kultúra, valamint etika oktatásában a tanár olyan ellenőrzést és értékelést tervezzen, ami alapján felmérheti, hogy a tanulók mennyire használják fel tudásukat, készségeiket, képességeiket stb. valódi problémák megoldására vagy a lehető legvalósabb problémás helyzetekben. Ennek során figyelembe kell venni a tanulók fejlődési és egyéni sajátosságait. A tanulók különböző módon bizonyíthatják tudásukat és készségeiket, például szóbeli előadásokkal, vitákkal, videókkal, kutatási eredmények

² Elfogadva a Szlovén Köztársaság Általános Oktatási Szakértői Tanácsának 25. ülésén, 1999. február 11 -én.

³ Elfogadva a Szlovén Köztársaság Általános Oktatási Szakértői Tanácsának 106. ülésén, 2007. október 11 -én.

⁴ Elfogadva a Szlovén Köztársaság Általános Oktatási Szakértői Tanácsának 57. ülésén, 2003. április 17 -én.

⁵ Elfogadva a Szlovén Köztársaság Általános Oktatási Szakértői Tanácsának 123. ülésén, 2009. június 18 -án.

bemutatásával, gyűjteményekkel (például források, cikkek egy adott témában stb.), szerepjátékkal stb. A tantervben szereplő célok alapján a tanár **világos követelményeket készít el és mutat be a tanulóknak, amelyek alapján fel fogja mérni a tudást, az alkalmazott eljárásokat, készségeket stb.**

A folyamatos ellenőrzés a tanítás és a tanulás szerves része. A tanárnak tájékoztatnia kell a tanulókat tudásukról, erős és gyenge területeikről, és fel kell kínálnia a fejlődés lehetőségét. A visszajelzés ösztönözi a tanulást, haladáshoz vezet és ösztönzi a tudás átfogó és értelmes felhasználását. Az ellenőrzés során a tanárnak olyan tanulási helyzeteket kell teremtenie, amelyekben a tanuló valódi és mindenekelőtt értelmes feladatokkal bizonyítja tudását. Az értékelés csak a tanulók tudásának előzetes ellenőrzése után végezhető.

5.5. Házi feladatok

A házi feladatok elvégzésével a Hon- és állampolgári kultúra, valamint etika tantárgy céljai közvetett módon valósulnak meg: a tanulók fejlesztik az önállóságot és a kreativitást, a kötelességtudatot és a felelősségtudatot, valamint a kötelezettségeikhez való hozzáállásukat; fejlesztik tanulási szokásaikat valamint tágabb társadalmi és állampolgári kompetenciáikat. A tanár saját belátása szerint dönt a házi feladatról, átgondoltan és figyelembe véve az alapvető elveket: a sokféleséget, differenciálást, individualizálást, racionalizálást ill. gazdaságosságot és annak ellenőrzését.